

puodista, ja että tämä hurtti sitten meni ja kertoi Yhdysvaltain sotaväen komentajalle, että kaivosmiehet ampuvat heitä. Pyssyhurtat siirtyivät yhdeltä mäkkilaidalta vastaiselle ampuen ja sitten palasivat raportteeramaan hallituksen sotaväelle, että kaivosmiehet ovat murharetkillä. Silloin tuotiin ulos hallituksen kuuluruiskut ja sotilaat pommittivat vuorenlaitaa, missä lakkolaisten tiedettiin olevan, kello puoli yhdeksältä illalla, kello puoli kahdeksaan aamulla. Tällä aikaa ammuttiin 4,000 laukausta, kaksi kouluhonetta ammuttiin reikkiä täyteen ja yksi kuula tunkeusi Mr. ja Mrs. Redwing Cassellin asuntoon ja meni läpi vuoteen, jossa ei kukaan kumminkaan uskaltanut olla nukkumassa. Todistus päättyi seuraavien sanoihin: "Ei ketään haavoittanut, mutta naiset ja lapset olivat lähes kuolleita pelosta ja pitiävät yllä lakkaamatonta hätähuutoa".

Kun tätä kirjoitan, odotetaan, että sotaväki pian kutsutaan pois paikkakunnalta, ja että kaivosmiehet pian allekirjoittavat sopimuksen ja tavallisen elämä palautuu, vaan sillä erotuksella, että mies tulee kotiin hiekan aikasemmin joka ilta ja tuo vaimuun enemmän palkkaa kotiin kuin ennen, mutta naisille palautuu sama 24 tunnin päivä ja seitsemän päivän viikko kuten ennenkin. Naisella ei ole rahaa, ei minkäänlaista vaihtelua elämälleen mitä rahalla voisi saada ja yksitollkoinen elämänsä "hollerissa" kokonaan kuolettaa heiltä kaiken innostuksen kunnolliseen kotiin ja lasten hoitoon.

Sinä sunnuntaina saavuin Williamsoniin, tähän "suuren kaivoskeskukseen", jonka ympäristöllä on 62 kaivantoa kahdenkymmenenviiden mailin laajuksella alueella. Ainoat paikat mitä kaupungissa oli auki olivat krekikalaiset ja muut makeiskaupat, pikku hotellit ja ravintolat. Ainoa yleishyödyllinen vieräluupalkka, mutta näytti siltä kuin minä olisin ollut ainoa henkilö, joka oli sen löytänyt. Kun sivuutin kuivaksi jätetyn vesipalkan ja astuin sisälle kauntin taloon, havaitsin tomuuntuneet plakardit joita Mingo kauntin terveyshoivakunta oli laittanut käytävän seinille. Siinä oli kuvia karpäpöytä ja muita epämiellyttäviä mutta kuitenkin opettavia piirustuksia ja alla oli seuraava tilasto:

Normaaliluku pikkulasten kuolevaisuudesta jokaisesta tuhannesta viisikymmentä.

Pikkulasten kuolevaisuusluku Mingo kauntissa jokaisesta tuhannesta seitsemänkymmentä-yksi.

* * *

"Hollerissa", lähellä Williamsonia, puhelivat naiset toisilleen asuntonsa portailta he puhuvat katkonaisiin lausein kuten puhuvat ihmiset, jotka ovat tottuneet niin hyvin ymmärtämään toislaan, että heidän ei tarvitse käyttää täysiä lauseita ajatustensa tulkimisessa. Tie "hollerissa" on rapakuoppainen, santaraitainen ja alas kumpaakin rinnettä on vöörinyt ruostuneita kannuja, vanhoja huonekalujen kappaleita ja muuta roskaa. Tien toisella puolella ovat eläinten suofat. Siellä on sikoläähtejä, joiden haju vallitsi tuulilta suojatussa "hollerissa".

Asuin huoneet ovat ohkaisia laukämppejä, joista osa huonossa korjuussa. Tien päässä tuln kaivannon puolelle "driftille" ja täällä puhutettiin pikku tyttöä, jonka puhelu kuvasi kylän elämää.

Joskus on drifti niin täpösen kukkurallaan täynnä, että se melkein vuotaa yll. Olen sen nähnyt niin täynnä. Tuo on minun isäni, joka istuu tuolla. Hänellä on puujalka. Häneltä katkesi jalka, kun hän oli työssä; ja he menivät naimisiin kolme vuotta sen jälkeen. Meillä on kolme pikkusta. Pikkusin on juuri kolmen kuukauden. Se on niin ihava, että nahka on pinkallaan säärissä. Me annamme sille lihaa imes-

keltäväksi. "Tuolla alhaalla", hän sanoi yhtäkkiä viitaten neliskulmaiseen patsaaseen, joka kiilti valkoselle auringossa, "on hautausmaa."

Vuoristolaisnaiset eivät aivan pian voi saavuttaa mahdollisuuksia parantaa omaa ja lastensa asemaa. Ennenkuin he voivat ruvetakaan olosuhteitansa korjaamaan, täytyy heidän menettää se täydellinen kohtaloonsa alistuminen mikä heidän keskuudessaan näyttää nykyään vallitsevan. On hyvin vään toivoa heidän asemansa parantamiseksi nykyisen vallistusjärjestelmän ja laulaadinnan kautta. Siellä on vuoristolaisnaisia, jotka eivät voi kirjoittaa omaa nimeään. Vuoristolaislapsille paikalliset kouluhallinnot, joko hankkivat opetusta tai eivät, eikä koulunkäynti ole pakollista, jos ei ole koulua kahden mailin läheisyydessä "lähimmän kulettun tien kautta". Ja niiltä lapsilta, jotka käyvät koulua vaaditaan ainoastaan kuusi kuukautta vuodessa, kolmen vuoden aikana. Eivät-kä lapset usein haluakaan pitkää koulukausta, sillä niihin kouluihin ei saada parempia opettajia niillä palkoilla mitä täällä maksetaan, joka on vaan neljäkymmentä dollaria kuukaudessa. Ja toiseksi: koska ei kouluissa anneta käytännöllistä työopetusta. Lähilaitajat ovat ottaneet huomioon vuoristolaisnaisen vällypittämättömän tyytyväisyyden ja antavat heille mitä haluavat.

Työväen vahingonkorvauslaki myöntää tapaturmaltsesti kuolleen työmiehen leskelle \$20 kuukaudessa ja jokaiselle lapselle viisi dollaria kuukaudessa, kolmeen lapseen saakka. Avioerolait määrittelevät päteviksi avioeron syksi julman kohtelun, tavaksi tulleen juopottelun ja perheen elatuksen laiminlyönnin, mutta perheensä hylkäämiseksi ei katsota kaksi vuotta lyhempää aikaa.

Vuoristolaisnainen tulee mahdollisesti säilyttämään nykyiset olosu-

teet ja alistuvan luonteenlaatuunsa niin kauan, kun avioliitto on hänen ainoa elämän päämääränsä. Mutta kun tehdasteollisuus kasvaa West Virginiassa ja vuoristolaisnaiselle tarjoutuu tilaisuus itsenäiseen ansiotyöhön, tulee hän myöskin vaatimaan enemmän avioliittoa, kuin mitä se hänelle tähän saakka on antanut. Myöskin hän tulee vaatimaan parempia mahdollisuuksia lapsilleen. Ja kuten muuallakin, hänen olosuhteensa avioliitossa parantuvat silkillä kun hän edistyy muissa tehtävissä. Alice Henry lausuu teoksessaan: "The Trade Union Woman" "Parannukset avioliitossa olevien naisten taloudellisessa asemassa ovat osaksi luettavia nalmattoman palkkatyöläisnaisen ansioksi, joka on päässyt taloudelliseen itsenäisyyteen."

Kun aika tekee mahdolliseksi vuoristolaisnaiselle valita, joko avioliiton tai palkkatyön, niin päättään naisten edistyksestä muualla, silloin ne eivät enään tyydy olemaan "hädetyitä." — Suom. Life and Laborista.

Etuokeudet

Tällä otsakkeella kirjoittaa "Krasnaja Gazeta": Luokkien ja säätyjen lakkauttamisella tehtiin kaikki etuokeudet tyhjiksi. Kuitenkin on köyhälistö-Venäjäällä ilmestynyt uusia etuokeutettuja.

Pitämättä lukua puutteistamme ja vaikeuksistamme, esittävät he tarmokkaasti oikeuksiaan, vaativat erityistä huomiota ja huutavat tarpeistaan. Ja työläistalonpoikainen valta peräytyy, järjestää heille etuokeutetun tilanteen.

Näitä ovat lapset ja tällainen on neuvostovalian politiikka lapsia koskevassa kysymyksessä. Lasten suojelemiseksi on Pietarin kaikissa piireissä avattu erityisiä lääkarineuvontapajikoja ja "maitopisaroiita", neu-

vonantopaikkojen hoidossa on noin 20,000 lasta kolmanteen ikävuoteen saakka.

Kerran kahden viikon kuluessa suoritetaan lasten tarkastus ja punnitseminen ammattilääkärien osanotolla. Lapsille kuusi kuukautiaista ikävuodestaan yhteen vuoteen annetaan joka päivä puoli pulloa maitoa. Lapsille 1:stä ikävuodesta 3:een ikävuoteen varataan erityinen lasten turvakoti elintarveannos. Täten on esimerkiksi eyskuun jälkimäisellä puoliskolla annettu 1 ja neljännos naulaa ryynejä, 1 ja neljännos naulaa makaryynia, naula sokeria, 10 kpl. munia, kolme kahdesosa naulaa pöytävoita, yksi kahdesosa naulaa perunajauhoja, yksi kahdesosa naulaa kahvia, neljännos naulaa kuivatuta vadelmia, 2 ja kolme neljännos naulaa tuoreita vihanneksia, 1 ja puoli naulaa perunoita, 1 naula omenia.

Edelleen kasvatetaan lapsia lastentarhoissa ja lastenkodissa, kouluissa ja internateissa.

Pietarin kuvernementissä alkava "lapsen viikko" tulee epäilemättä vilkastuttamaan harrastusta lapsiin ja lasten laitoksiin. Muiden huolenpitojen vuoksi me emme unhoita lapsia. Lapsi aristokratia ei ole loukkaantuvaa laatua, mutta vaatii huomiota itseensä. Täyttäkäämme tätä vaatimusta.

ORR, MINN.

Tervehdin ensi kerran Toverittaren pikku lukijoita. Me asumme nyt Myrtle Lakella. Minä olen neljäntoista vuotias ja olen seitsemännessä luokassa koulussa. Opettajamminimi on Eva E. Madden. Minulla on yksi sisko ja kolme veljeä. Minulla on hevonen, jonka nimi on Paape ja lammas nimeltä: Maaly.

Toveruudella,

Baavo Mäkelä.

BRANTWOOD, WIS.

Tervehdin kaikkia Toverittaren pikku lukijoita. Tämä on ensimmäinen kerta kun kirjoitan. Minä olen yhdeksän vuoden vanha. Minulla on yksi sisko ja hän on yhdentoista vuoden vanha. Meillä ei ole huomenna koulua, kun on kiitospäiviä. Meidän opettajan nimi on Lillian Wasti ja me tykätään hänestä. Me olemme täällä farmilla, isä ja äiti kulkevat kämpällä ja maksavat meidän ruuastamme. Meiltä kuoli oma äiti kaksi vuotta takaperin. Meillä on neljä lehmää. Niiden nimet ovat: Pääsky, Beaty, Sily ja Hertia. Meillä on myöskin kaksi hevosta, joiden nimet ovat: Lady ja Queen. Viisi lammasta: Kallervo, Lempi, Tyty, Kerttu ja Elli. Kaksi kissaa, jotka ovat: Epo ja Maikku. Talvi on jo tullut. On niin hauska lasketella. Joulukuun jo lähellä. Hauskaa joulua kaikille Toverittaren lukijoille.

Julia Kulmala.

SOUTH TACOMA, WASH.

Tämä on minulla ensimmäinen yrityksen kirjoittama Toverittaren. Minä olen kolmentoista vuotias ja olen koulussa viidennessä luokassa. Opettajani nimi on Miss Tovey. Minulla on sisko, jonka nimi on Helen ja neljä veljeä, joiden nimet ovat: Axel, Eugen, Robert ja Harvey, joka on vasta kahdeksantoista kuukauden vanha.

South Tacoma on sievä paikka. Täällä on sievä puisto ja kaunis järvi, jonka nimi on Wapito. Kesällä käymme uimassa siellä. Eräänä yönä oli kova myrsky ja kauhea tuuli. Se löi valaistusvälineet rikki, joten kaupt ja talot olivat pimeinä.

Lopetan tämän ja jatkan toiste.

Getrude Rouke.

Lasten Joulu jokaiseen kotiin!

— Jos tahdot tehdä hyvän palveluksen tuttavillesi tilaa hänelle Toveritar.

Joulupukin Suru :: Kirj. Rauha-Täti

Lapset kuusen ympärillä,
Lyövät leikkiä riemuiten.
Joulupukki lahjat antoi,
Monet sievät, kaunist kantoi,
Hevoset urheat pojille,
Nuket somat tyttöille.

Matkallansa Joulupukki kulki,
Monen akkunasta kirkusti.
Rikkaat istui herkuillansa,
Köyhät huokas nälissänään.
Leipä puuttui, lämpö myös,
Oli kylmä köyhällä jouluyös!

Köyhän lapsen äiti sairas,
Kaikki loppui isältä työ; —
Kyyneleissään tuijottavat,
Kun tyhjiä lapsill' on joulu-yö.
Rikkain akkunasta valot loistaa,
Soitto riemut ulos toistaa.

Joulupukki hangelle istahtaa,
Ja kyynele' silmään vierähtää —
Hän pyyhki sen; lähtee eteenpäin.
Ja puuteen lapsosille puhuu näin:
"Kerran teillekin koittaa joulu,
Ja Sosialismin käy voittokulku.